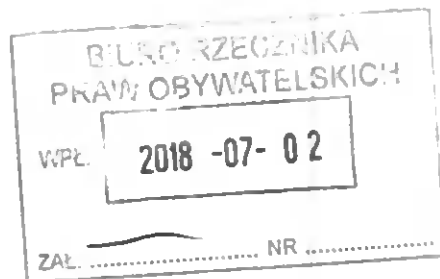

**PREZES
SĄDU OKRĘGOWEGO
W KRAKOWIE**

Adm.SO.-0110-14/18

RPW/39107/2018 P
Data:2018-07-02

Kraków, 2018-06-25

**Pan
dr Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich**

Szanowny Panie,

W odpowiedzi na wystąpienie datowane na dzień 8 maja 2018 r. znak: VII.564.31.2018.ST, a dotyczące zarządzenia nr 3/18 Prezesa SO i Dyrektora SO w Krakowie, w zakresie swoich kompetencji uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Budynkiem, którego pomieszczenia zajmowane są przez Sąd Okręgowy w Krakowie oraz cztery krakowskie sądy rejonowe, zarządza Dyrektor Sądu Okręgowego, którego obowiązkiem jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania wszystkich 5 sądów, czyli przede wszystkim sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Należy pamiętać, że korytarze sądowe są miejscem oczekiwania stron, świadków i biegłych na posiedzenie w swojej sprawie. Osoby te często nie życzą sobie, aby ich wizerunek został ujawniony w materiale filmowym lub zdjęciu publikowanym w prasie, nawet tylko w tle. Osoby oczekujące na korytarzu mają prawo do tego, aby panowała tam atmosfera skupienia. Ostatnio zdarzało się, że pod pretekstem udzielenia wywiadu telewizyjnego w budynku sądu, w godzinach pracy, była organizowana polityczna demonstracja. Wywiad był pretekstem do nieformalnego zebrania na korytarzu sądowym. Wspólnie z Dyrektorem SO w Krakowie uznaliśmy, że tego rodzaju zgromadzenia naruszają powagę należną Sądowi, i wyprowadzenie wydarzeń tego rodzaju poza budynek sądu korzystnie wpłynie na funkcjonowanie Sądu.

Prezes Sądu Okręgowego jest zwierzchnikiem służbowym sędziów, asesorów sądowych, referendarzy i asystentów. Z racji tego zwierzchnictwa Prezes Sądu Okręgowego odpowiada za treść par.7 ust. 3 kwestionowanego Zarządzenia, w zakresie w którym dotyczy ono sędziów, asesorów sądowych, referendarzy oraz asystentów.

Przytoczony zapis Zarządzenia nie ma charakteru powszechnie obowiązującej normy prawnej, a zatem nie można zgodzić się ze stwierdzeniem zawartym w wystąpieniu, iż jest on sprzeczny z wolnością wypowiedzi, wyrażania poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji (art. 54 ust. 1 Konstytucji RP). Niezasadne jest odczytywanie nakazu jako skierowanego do dziennikarzy. W związku z tym niezasadna jest teza, iż norma mająca charakter czysto porządkowy i obowiązująca tylko na ściśle określonym terenie oraz

wobec pracowników jednostki, ogranicza wolność wypowiedzi. Oczywistym jest, że adresaci zarządzenia mają pełną swobodę wyrażania swoich opinii, poglądów poza budynkiem Sądu Okręgowego.

Z zarządzenia, jak podkreślam czysto porządkowego, nie wynika także, aby w jakikolwiek sposób łamany był art. 11 ust. 3 prawa prasowego stanowiący, że kierownicy jednostek organizacyjnych są obowiązani umożliwiać nawiązanie kontaktu z pracownikami oraz swobodne zbieranie wśród nich informacji i opinii. Literalne brzmienie tego przepisu sugerowałoby, że być może kierownicy jednostek organizacyjnych mają obowiązek udostępniać numery telefonów i adresy pracowników zatrudnionych w jednostce. Tymczasem jest oczywiste dla wszystkich, że obowiązek taki nie istnieje albo precyzyjniej rzecz ujmując, jest on ograniczony prawem do prywatności.

Jeśli po nawiązaniu kontaktu z pracownikiem dziennikarz zamierza przeprowadzić wywiad, to powinien to uczynić na zewnątrz budynku Sądu, a na terenie Sądu tylko za zgodą Prezesa Sądu lub Dyrektora Sądu. Celem zarządzenia nie było ograniczanie możliwości kontaktów dziennikarzy z pracownikami sądów, a jedynie wykluczenie nadużywania przez sędziów i innych pracowników prawa do udzielania informacji lub wywiadów. Zdarzyło się, że sędzia przedłożył kontakt z mediami nad obowiązek prowadzenia wcześniej wyznaczonej rozprawy z udziałem stron.

Pragnę przypomnieć, że oprócz wolności wypowiedzi i wyrażania poglądów Konstytucja gwarantuje każdemu prawo do sądu. Jedno i drugie prawo ma równie istotną wartość. Nie można jednak zapomnieć, że pełniąc obowiązki sędziego, w pierwszej kolejności należy dbać o realizację konstytucyjnego prawa do sądu, a dopiero w dalszej realizować swoje prawa zwykłego obywatela, w tym prawo do wyrażania własnych poglądów. Podkreślić wypada, że pragmatyka służbowa sędziego z racji jego szczególnej roli społecznej, sama w sobie zakłada pewną powściągliwość w wyrażaniu swoich poglądów.

Chcę zapewnić jednak, że w żadnym przypadku nie zamierzam nadużywać zwierzchnictwa służbowego i jeżeli tylko obowiązki służbowe sędziego nie będą kolidować, zgoda na udzielenie wywiadu zostanie udzielona.

Obowiązku uzyskania zgody, o której mowa w par. 7 ust. 3. nie należy rozciągać na informacje zbierane pisemnie, czy też telefonicznie. Wprowadzenie takiego wyłączenia byłoby w mojej ocenie zbędną kazuistyką.

Jeszcze raz podkreślam, że zgody wymaga tylko udzielenie wypowiedzi rejestrowanej w formie wideo lub audio. Sąd nie jest miejscem autoprezentacji i prowadzenia działalności politycznej, a także miejscem publicznej działalności stowarzyszeń sędziowskich i innych grup zawodowych. Wymóg uprzedzenia o wywiadzie służy także uzyskaniu wpływu na miejsce jego przeprowadzenia, a w konsekwencji może zostać wydany zakaz wywiadu lub konferencji prasowej w sali rozpraw, której wyposażenie obejmuje takie atrybuty jak godło państwowe. Konferencja prasowa w takim miejscu może prowadzić do nadużycia autorytetu sądu, sprawiać wrażenie, że to nie pojedynczy sędziowie uczestniczący w konferencji głoszą określone tezy, lecz że jest to oficjalne stanowisko Sądu. Innym obostrzeniom może podlegać korytarz sądowy, natomiast co do zasady nie ma powodów, aby jakimkolwiek ograniczeniom podlegał gabinet sędziego, o ile sędzia zajmuje go samodzielnie.

Kierując się zaprezentowanymi wyżej motywami, uprzejmie informuję, że nie widzę podstaw do uchylecia par. 7 ust. 3 zarządzenia.

Jednocześnie zapewniam, że w zakresie par. 1 w porozumieniu z Dyrektorem SO w Krakowie, podejmę starania o zrewidowanie zakazu fotografowania, filmowania, gdyż w mojej ocenie jego zakres jest zbyt szeroki.

**Prezes Sądu Okręgowego
w Krakowie**

SSR Dagmara Pawełczyk-Woicka

Sąd Okręgowy w Krakowie
ODDZIAŁ ADMINISTRACYJNY
31-547 Kraków, ul. Przy Rondzie 7
tel. 012-619-52-30

Adm.SO.-0110-14/18

Sąd Okręgowy w Krakowie
Oddział Administracyjny
ul. Przy Rondzie 7
31-547 KRAKÓW
Sygnatura Adm.SO.-0110-14/18

OPLATA POBRANA / TAXE PERCUE
Umowa z Poczta Polska S.A. ID nr 321176/K

F

Nadano w PP/UP K132

POLECONA - ZA
POTWIERDZENIEM ODBIORU

27. 06. 2018

Pan Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 WARSZAWA

20009692